

Kekäläinen Antti (VM)
Järvenpää Soila (VM)

16.12.2025

Korjattu versio

ECOFIN-neuvosto 12.12.2025 ja Euroryhmä 11.12.2025, Bryssel: Yhteenvetoraportti

Kokous

Talous- ja rahoitusasioiden neuvosto (ECOFIN) 12.12.2025, Euroryhmä 11.12.2025

Komissio esitteli ministereille 4.12. julkistetun markkinainfrastruktuuri- ja valvontapaketin (MISP), jota koskeva keskustelu fokusoitui erityisesti kysymykseen markkinatoimijoiden keskitetystä valvonnasta. Yhtenäisvaluuttapaketin (digieuro ja eurokäteinen) osalta kaikki puheenvuoron käyttäneet tukivat pj:n suuntaa ja yleisnäkemyksen saavuttamista, mutta ne nostivat edelleen jo kuultuja huolia esille. Pj. on aloittanut tekstiä koskevan hiljaisuusmenettelyn, joka päättyy 17.2. Tavoitteena on neuvoston yleisnäkemyksen saavuttaminen 19.12. Coreperissa. Koskien asetusta unionin tullikoodeksin ja Euroopan unionin tulliviranomaisen perustamisesta, pj. esitti yhteenvedon ehdotusta koskevista kolmikantaneuvotteluista.

Komissio esitteli 20.11.2025 julkaistun lisäeläkejärjestelmien vahvistamiseen liittyvän tiedonannon sekä suositukset. Koskien asetusta tullittomuuden kynnysarvon poistamisesta, neuvosto hyväksyi poliittisen yhteisymmärryksen tullittomuuden poistamisesta ja kiinteän tullitason käyttöön ottamisesta alle 150 € arvoisille lähetyksille etämyynneissä. EU:n lainsäädännön taloudellisia seurauksia koskevassa asiakohdassa pj. esitteli metodologian sekä laskurin seurauksien arvioimiseksi. Neuvosto hyväksyi päätelmät liittyen rahoitusmarkkinasääntelyn yksinkertaistamiseksi. Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen talous- ja rahoitusvaikutukset asiakohdassa komissio antoi tilannekatsauksen mm. EU:n tukivälineiden toimeenpanosta. Eurooppalaisen ohjausjakson asiakohdassa komissio esitteli vuoden 2026 eurooppalaisen ohjausjakson syyspakettiin sisältyviä varoitusmekanismeja koskevaa kertomusta ja suositusta euroalueen talouspolitiikan suositukseksi vuosille 2026–2027. Vakaus- ja kasvusopimuksen asiakohdassa komissio esitteli SEUT 126(3) mukaisen kertomuksen jäsenvaltioiden julkisen talouden tilasta sekä mahdolliset liiallisen alijäämän menettelyt sekä neuvosto hyväksyi EU:n finanssipoliittisten sääntöjen käytäntesäännöt. Komission arvion perusteella liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn aloittaminen on Suomen kannalta perusteltua. Talouden elpymisen asiakohdassa hyväksyttiin kymmenen jäsenvaltion päivitetyt elpymis- ja palautumissuunnitelmat ja niistä tehtävät neuvoston täytäntöönpanopäätökset. Euroopan tilintarkastustuomioistuin (ETT) esitteli vuoden 2024 vuosiraporttinsa lyhyesti. ECOFIN-neuvosto palaa vastuuvapausasiaan helmikuussa 2026.

Euroryhmä valitsi Kreikan talous- ja valtiovarainministeri Kyriakos Pierrakakis puheenjohtajakseen. Lisäksi euroryhmä kuuli IMF:n esityksen sen väliarvion lopputulemista. Euroryhmä keskusteli lisäksi euroalueen ja sen jäsenvaltioiden julkisen talouden tilasta ja näkymistä.

Säästämis- ja sijoitusunioni (SIU); Markkinainfrastrukturi- ja valvontapaketti

Komissio esitteli 4.12.2025 julkistetun markkinainfrastrukturi- ja valvontapaketin (MISP). Komissio korosti erityisesti paketin kiireellisyyttä ja tarvetta poliittiseen ohjaukseen. Komissio kävi läpi paketin pääosat, joihin kuuluvat muun muassa kauppapaikkojen, arvopaperikeskusten ja keskusvastapuolten yhteisvalvonta sekä lukuisat ehdotukset muun muassa kaupankäyntiin ja kauppojen selvitykseen liittyen.

Paketista käytiin täysi pöytäkirja. Pääomamarkkinoiden kehittäminen ja syventäminen oli edelleen ministerien keskuudessa jaettu näkemys. Ministerit korostivat puheenvuoroissaan yhteisvalvontaan liittyviä näkökulmia, integraatiota haittaavien esteiden poistamista, kulujen hallintaa, sääntelyn yksinkertaistamista ja taakanvähennystä sekä lainsäädäntöhankkeen prosessuaalisia käsittelynäkökulmia. Suoraa avointa tukea keskitetylle valvonnalle tarjosi lähinnä Ranska. Lainsäädäntöpaketti on kooltaan massiivinen kokonaisuus, joka sisältää satoja sivua lainsäädäntömateriaalia sekä 19 avattavaa säädöstä. Tarvetta paketin syvälliselle analysoinnille nostivatkin esiin muutamat jäsenvaltiot, Suomi mukaan lukien, samoin kuin korostettiin tekniselle työlle vaadittavaa työrauhaa.

Paketin neuvotteluista vetävä tuleva puheenjohtajavaltio Kypros lupasi tukea rakentavaa keskustelua.

Yhtenäisvaluutta-paketti

a) Asetus digitaalisesta eurosta

b) Asetus euroalueen ulkopuolisten jäsenmaiden maksupalveluntarjoajia koskevasta sääntelystä

c) Asetus euroseteleiden ja -kolikoiden käytöstä laillisena maksuvälineenä

Komissio tuki tehtyä työtä ja kiitteli sekä puheenjohtajaa että jäsenmaita rakentavasta yhteistyöstä. Komissio kertasi myös Euroopan parlamentin aikataulua. Toukokuu on tämänhetkinen ajankohta raportille ja toimielinten väliset kolmikantaneuvottelut eli trilogit alkavat tämän jälkeen.

Jäsenmaat tukivat puheenjohtajan suuntaa ja yleisnäkemyksen saavuttamista, mutta nostivat muutamia jo työryhmätasolla kuultuja huolia esille, kuten digieuron ja yksityisen sektorin välisen yhteensopivuuden varmistaminen ja yksityisen sektorin toiminnan tärkeys. Strateginen autonomia, resilienssi ja eurooppalainen suvereniteetti mainittiin myös samoin kuin käteisen merkitys, yksityisyydensuoja, asianmukainen kompensatiomalli, vakaus ja maksuvälineen asema.

Puheenjohtaja on aloittanut tekstiä koskevan hiljaisuusmenettelyn tänään (12.12.). Menettely päättyy 17.12. Tavoitteena on edelleen neuvoston yleisnäkemyksen saavuttaminen 19.12. Coreperissa.

Ehdotus unionin tullikoodeksin ja EU:n tulliviranomaisen perustamisesta

Puheenjohtaja esitti yhteenvedon ehdotusta koskevista kolmikantaneuvotteluista pj-kaudellaan. Ehdotuksesta on järjestetty neljä poliittista kokousta ja lukuisia teknisen tason kokouksia. Neuvottelutulokseen pääsemiseksi on tehty erittäin paljon töitä, mutta valitettavasti koko ehdotuksesta kattavaa sopua ei ehditty saavuttaa. Useita tärkeitä osa-alueita on kuitenkin pystytty ehdollisesti sulkemaan muistaen, että mitään ei ole sovittu ennen kuin kaikesta on sovittu. Tullirikkomuksista määrättävien seuraamusten osalta ei saavutettu sopua. Pj. korosti, että jäsenvaltioiden suvereniteettia tällä alueella on tarkasti kunnioitettava. Uusien säännösten soveltamisen aikataulu vaatii myös vielä jatkoneuvotteluja ja edellyttää joustavuutta kaikilta osapuolilta.

Komissio kiitti ansiokkaasta työstä ja ilmaisi tukensa Kyprokselle neuvottelujen jatkamisessa.

Muut asiat/ Tilannekatsaus vireillä oleviin rahoituspalvelualan lainsäädäntöhankkeisiin

Puheenjohtaja sekä komissio antoivat tilannekatsauksen vireillä olevista lainsäädäntöhankkeista. Tanskan pj-kaudella on saatu edistettyä useita hankkeita. Maksupalvelupaketista (PSD/PSR) sekä maksukyvyttömyysdirektiivistä on saavutettu poliittinen sopu Europan parlamentin kanssa, ja myös vähittäissijoittajapaketesta (RIS) saavutettaneen toimielinten välinen kolmikantasopu ennen vuoden loppua. Neuvoston yleisnäkemyksessä liittyen arvopaperistamispakettiin saavutettiin joulukuun alussa ja yhtenäisvaluuttapaketesta saataneen neuvoston kanta ennen joulua.

Säästämis- ja sijoitusunioni (SIU); Komission tiedonanto ja suositus eläkkeistä

Komissio esitteli 20.11.2025 julkaistun lisäeläkejärjestelmien vahvistamiseen liittyvän tiedonannon sekä suositukset. Tämän lisäeläkepaketin yhteydessä julkaistiin myös komission lainsäädäntöehdotukset ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavista laitoksista annetun direktiivin (IORP II) sekä yleiseurooppalaisesta yksilöllisestä eläketuotteesta (PEPP) annetun asetuksen muuttamisesta. Komissaari painotti, että komission suositukset ja lainsäädäntöehdotukset ottavat huomioon kansalliset erityispiirteet. Tavoitteena on ensisijaisesti tukea kansalaisten eläketulojen tason parantamista, ja tämän lisäksi tukea EU:n pääomamarkkinoiden kehittämistä, koska rahastoidut eläkkeet pystyvät osallistumaan pitkäkestoiseen riskirahoitukseen.

Asetus tullittomuuden poistamisesta

Puheenjohtaja avasi asiakohdan viittaamalla marraskuussa hyväksytyyn lausuntoon, jonka mukaisesti on valmisteltu ehdotusta nopeutetusta väliaikaisesta ratkaisusta tullittomuuden poistamiseksi vähäarvoisilta lähetyksiltä. Komission valmistelemasta ehdotuksesta poiketen on neuvoteltu kiinteän tullitasoon käyttöönottamisesta. Kokouksessa esiteltiin tarkemmin ehdotus, joka perustuu kiinteään, 3 euron / tavaraerä suuruiseen tullitasoon. Näin määritelty tulli kohdistuu ongelman ytimeen eli se ehkäisee tehokkaasti hyvin vähäarvoisia lähetyksiä, joita lähetetään EU:n alueelle miljardeja vuodessa. Myös komissio oli valmis tukemaan tätä ehdotusta.

Keskustelun päätteeksi puheenjohtaja totesi, että ehdotuksesta on saavutettu poliittinen yhteisymmärrys kiinteän tullin mukaisena ja kokouksessa ehdotetuilla tekstimuutoksilla.

EU-lainsäädännön taloudelliset seuraukset

Puheenjohtaja kertoi, että yleisten asioiden neuvosto hyväksyy neuvoston päätelmät paremmasta sääntelystä ja yksinkertaistamisesta 16.12.2025. Tulevissa päätelmissä todetaan, että puheenjohtajavaltio, jota avustaa neuvoston pääsihteeristö, esittää puolivuositain ajantasaisen katsauksen niistä taloudellisista, sosiaalisista, sääntelyyn liittyvistä ja muista hyödyistä, joita tällä hetkellä neuvoteltavina olevista säädösehdotuksista aiheutuu yrityksille ja julkishallinnolle, sekä näistä ehdotuksista yrityksille ja julkishallinnoille aiheutuvista hallinnollisista ja mukautuskustannuksista. Pj. esitteli tähän liittyen metodologian ja laskurin. Tuleva pj. Kypros lupasi jatkaa nyt sovitun mallin mukaisesti. Useat jäsenvaltiot, Suomi mukaan lukien, ilmaisivat tukensa pj:n ehdottamalle toimintamallille, painottaen säätelytaakan vähentämistä ja perusteellisten vaikutustenarviointien tärkeyttä.

Päätelmät EU:n rahoitusmarkkinasääntelyn yksinkertaistamisesta

Asiakohdassa neuvosto hyväksyi päätelmät rahoitusmarkkinasääntelyn yksinkertaistamiseksi. Komissio kertoi, että kaikki sen uudet ehdotukset on jo tehty näiden päätelmien hengessä.

Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen talous- ja rahoitusvaikutukset

Asiakohdassa komissio kertoi tukitoimien toimeenpanosta. ERA-lainojen osalta toimeenpano etenee hyvin, välineen kautta on nyt myönnetty 30,9 mrd. euron edestä rahoitusta mukaan lukien koko EU:n osuus 18,1 mrd. euroa. Tämän vuoden aikana on tarkoitus myöntää vielä 4 mrd. euroa, josta USA:n osuus on 3,5 mrd. ja Japanin osuus 500 milj. euroa. Ukrainan tukivälineen kautta on myönnetty tähän mennessä 24,5 mrd. euroa ja tämän vuoden aikana on vielä tarkoitus myöntää 2,3 mrd. euroa. Komissio kertoi lyhyesti myös Ukrainan taloustilanteesta. Komissio käy keskusteluja G7-kumppaneiden kanssa mahdollisesta ERA-lainojen etupainottamisesta Ukrainan vuoden 2026 toisen neljänneksen rahoitusvajeen paikkaamiseksi. Komissio kertoi myös uuden IMF-ohjelman valmistelusta sekä Venäjän taloustilanteesta. Venäjän talouskasvu on hidastunut selvästi vuoden 2025 alussa, inflaatio on laskussa ja julkinen talous pysyy alijäämäisenä.

Ukrainan rahoituksesta keskusteltiin edellisenä päivänä (11.12.) epävirallisella ministeri-illallisella.

Eurooppalainen ohjausjakso 2026; Varoitusmekanismia koskeva kertomus 2026 ja suositus euroalueen talouspolitiikasta

Komissio esitteli vuoden 2026 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson syyspakettiin sisältyviä varoitusmekanismia koskevaa kertomusta ja suositusta euroalueen talouspolitiikan suositukseksi vuosille 2026–2027.

Varoitusmekanismia koskevassa kertomuksessa komissio on valinnut syväanalyysien kohteeksi seitsemän maata, joilla keväällä 2025 todettiin makrotaloudellisia epätasapainoja: Kreikka, Unkari, Italia, Alankomaat, Slovakia, Ruotsi ja Romania. Komissio kävi lyhyesti läpi keskeiset teemat euroalueen suosituksissa. Komissio totesi, että uutena innovaationa osana syyspakettia julkaistiin Euroopan makrotaloudellinen kertomus, jossa käsitellään makrotaloudellisia riskejä ja haavoittuvuuksia sekä EU:n ja euroalueen taloudellisia haasteita ja mahdollisuuksia.

Puheenjohtaja totesi, että asiaan palataan Kyproksen kaudella.

Vakaus- ja kasvusopimuksen toimeenpano

a) Komission raportti ja mahdolliset ehdotukset liiallisen alijäämän menettelyyn liittyen

b) Käytännesäännöt

Komissio kertoi, että liiallisen alijäämän menettelyssä (EDP) on tällä hetkellä yhdeksän jäsenvaltiota, joiden osalta prosessissa ei tehdä muutoksia ja menettelyt säilyvät voimassa. Komissio kertoi lisäksi, että on laatinut SEUT 126(3) mukaisen kertomuksen Saksalle sekä Suomelle ja kertomuksessa arvioidaan näiden jäsenvaltioiden alijäämäkriteerin noudattamista. Komission mukaan Saksan tapauksessa alijäämäviitearvon ylitys selittyy kasvaneilla puolustusmenoilla, eikä ole tarvetta avata alijäämämenettelyä. Suomen osalta alijäämäkriteerin ylitystä ei voida selittää puolustusmenoilla ja näin ollen komission arvion perusteella liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn aloittaminen on Suomen osalta perusteltua. Komissio kertoi, että se julkaisee tänään (12.12.) seuraavat askeleet EDP-prosessiin liittyen ja korjaavan osan suositusta on tarkoitus käsitellä tammikuun ECOFIN-neuvostossa.

Suomen puheenvuorossa todettiin muun muassa, että alijäämämenettelyn avaaminen Suomelle tilanteessa, jossa alijäämä on selvästi viitearvon yläpuolella – jopa lisääntyneet puolustusmenot huomioon ottaen – on väistämätöntä. Haastavasta taloudellisesta toimintaympäristöstä huolimatta Suomi on kuitenkin sitoutunut kestävään julkiseen talouteen ja EU:n finanssipoliittiseen kehikseen.

Asiakohdassa hyväksyttiin EU:n finanssipoliittisten sääntöjen käytännesäännöt. Puheenjohtaja totesi, että EDP-prosessiin palataan Kyproksen pj-kaudella.

Taloudellinen elpyminen Euroopassa; Elpymis- ja palautumistukivälineen mukaiset neuvoston täytäntöönpanopäätökset

Asiakohdassa hyväksyttiin Itävallan, Kreikan, Kyproksen, Latvian, Maltan, Puolan, Portugalin, Ranskan, Slovenian ja Tšekin päivitetty elpymis- ja palautumissuunnitelmat ja niistä tehtävät neuvoston täytäntöönpanopäätökset. Lisäksi komissio antoi tilannekatsauksen elpymis- ja palautumistukivälineen (RRF) toimeenpanosta. RRF-välineen kautta on myönnetty tähän mennessä rahoitusta 378 mrd. euron edestä (59 prosenttia). Toimeenpano on kiihtynyt ja komissio kannustaa jäsenvaltioita edelleen jatkamaan nopeaa ja tehokasta toimeenpanoa.

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomus Euroopan unionin talousarvion täytäntöönpanosta varainhoitovuodelta 2024

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen (ETT) puheenjohtaja esitteli talous- ja rahoitusasioiden neuvostolle 9.10.2025 julkaistun vuosikertomuksen varainhoitovuodelta 2024. ETT antaa puhtaan tarkastuslausunnon EU:n vuoden 2024 tilien luotettavuudesta. Myös tulojen osalta annetaan aiempien vuosien tapaan puhdas lausunto. EU:n talousarviomenojen osalta ETT antaa kaksi lausuntoa, yhden perinteistä budjettia koskevan ja yhden koskien elpymis- ja palautumistukivälinettä. EU-budjetista tilintarkastustuomioistuin antaa kielteisen lausunnon menojen laillisuudesta ja sääntöjen-mukaisuudesta, jo kuudetta vuotta peräkkäin. Tuomioistuin huomioi virhetason laskun edellisvuodesta, mutta pitää virhetasoa silti olennaisena ja huolestuttavana. Pääosa virheistä tulee koheesiorahastosta. Virhetaso on laskenut vuonna 2024, mutta ETT näkee, että korkea taso voi johtaa merkittäviin ongelmiin, jos siihen ei puututa. Elpymis- ja palautumistukivälineen menojen osalta tuomioistuin antaa varauman sisältävän lausunnon myös vuodelta 2024. Nouseva EU-velan määrä on huoli ja sen kustannukset merkittäviä tulevana vuosina.

Puheenjohtaja kertoi, että budjettikomitea käsittelee ETT:n raporttia alkuvuoden 2026 aikana ja ECOFIN-neuvosto palaa asiaan vastuuvapausprosessin tiimoilta helmikuussa 2026.

Suomen edustajat

Valtiovarainministeri Riikka Purra ja virkamiesvaltuuskunta

Euroryhmä

1. IMF:n arviointi euroalueen politiikkatoimista – väliarvio

Ensimmäisessä asiakohdassa IMF esitteli väliarvionsa lopputulemia. Väliarvio valmistelee alustavasti ensi vuoden Artikla IV:n mukaista vierailua. IMF kertoi, että suositusten painopiste on edelleen kasvua vahvistavissa rakenteellisissa uudistuksissa sekä kasvavien menotarpeiden aiheuttamissa finanssipolitiikan haasteissa. Jäsenvaltiot sivusivat puheenvuoroissaan muun muassa kauppapolitiikkaa ja julkisen talouden tilaa.

2. Euroalueen haasteet muuttuvassa globaalissa toimintaympäristössä

Euroryhmä keskusteli euroalueen yleisestä julkisen talouden tilasta ja näkymistä sekä tarkasteli euroalueen jäsenvaltioiden talous- ja finanssipoliittista tilannetta. Lisäksi euroryhmä hyväksyi julkilausuman jäsenvaltioiden alustavista talousarviosuunnitelmista. Keskustelu ja julkilausuma pohjautuivat komission lausuntoihin euroalueen jäsenvaltioiden alustavista talousarviosuunnitelmista ja komission tiedonantoon vuoden 2026 eurooppalaisesta ohjausjaksosta. Keskustelussa alustavista talousarviosuunnitelmista ja julkilausumassa euroryhmä vahvisti vahvan sitoutumisensa terveeseen julkiseen talouteen.

3. Euroryhmän puheenjohtajan valinta

Euroryhmä valitsi Kreikan talous- ja valtiovarainministeri Kyriakos Pierrakakis puheenjohtajakseen. Hän aloittaa tehtävässään 12. joulukuuta 2025 ja hänen toimikautensa on kaksi ja puoli vuotta. Kyriakos Pierrakakis johdolla pidettävä ensimmäinen euroryhmän kokous pidetään 19.1.2026.

4. Muut asiat

Euroryhmä käynnisti prosessin Euroopan keskuspankin varapääjohtajan Luis de Guindosin seuraajan nimittämiseksi. Guindosin toimikausi päättyy toukokuun 2026 lopussa.

Suomen edustajat

Valtiovarainministeri Riikka Purra ja EU- ja kansainvälisten asioiden sihteeristön päällikkö Marketta Henriksson (VM).